

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D., a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D., a Mgr. Filipa Skřivana v právní věci

žalobce: **J. Z.**
bytem X
zastoupený Mgr. Zdeňkem Rumplíkem, advokátem
sídlem Dlouhá 300, Slavičín

proti
žalovanému: **Státní pozemkový úřad**
sídlem Husinecká 1024/11a, Praha

za účasti: **obec Kašava**
sídlem Kašava 217
zastoupená Mgr. Petrem Chuchmou, advokátem
sídlem Lešetín II 7147, Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14.9.2021, č.j. SPU 234832/2021, sp. zn. SP4259/2021-202001,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

IV. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 14.9.2021, č.j. SPU 234832/2021, sp. zn. SP4259/2021-202001, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Zlínský kraj (dále jen „prvostupňový orgán“), ze dne 1.2.2021, č.j. SPU 010969/2021/Ně, sp. zn. 2RP14027/2014-525201/04/03, kterým byl schválen návrh komplexních pozemkových úprav v k.ú. X, včetně části navazujícího katastrálního území Velíková, ve smyslu § 11 odst. 4 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úradech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 139/2002 Sb.“).

I. Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobce namítá, že rozhodnutí obou stupňů jsou nezákonná, nepřezkoumatelná a nesprávná. V napadeném i prvostupňovém rozhodnutí není dostatečně vymezen a popsán veřejný zájem na provedení pozemkových úprav. Prvostupňový orgán sice odkázal na § 2 zákona č. 139/2002 Sb., avšak nepopisuje konkrétní potřebu pozemkových úprav. Z prvostupňového rozhodnutí tak není zřejmé proč a z jakého veřejného zájmu byly pozemkové úpravy provedeny a zda existovala veřejná potřeba (zájem) tuto změnu provést. Odkaz žalovaného na usnesení Ústavního soudu ze dne 30.7.2019, sp. zn. II. ÚS 1793/19, a na ustanovení § 2 zákona č. 139/2002 Sb. není podle žalobce dostatečný. Žalobce odkazuje na nález Ústavního soudu ze dne 27.5.1998, sp. zn. Pl. ÚS 34/97, podle něhož nelze pozemkové úpravy ztotožnit s vyvlastněním; jedná se o hromadnou dobrovolnou směnu dotčených pozemků. Jde však o natolik intenzivní zásah do vlastnického práva k nemovitostem, že je třeba postupovat v souladu s článkem 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, podle něhož lze vyvlastnit pouze ve veřejném zájmu, na základě zákona a za náhradu. Žalobce dále odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16.6.2010, č.j. 9 As 31/2010-117, a ze dne 21.3.2007, č.j. 5 A 27/2002-86, které na citovaný nález Ústavního soudu navázaly. Vymezení veřejného zájmu prvostupňovým orgánem je natolik obecné, že je lze podle žalobce vztáhnout k jakékoli pozemkové úpravě. Tuto absenci nelze podle žalobce zhojit dodatečným souhlasem 60 % vlastníků výměry půdy pozemků, které jsou pozemkovými úpravami řešeny ve smyslu § 11 odst. 4 zákona č. 139/2002 Sb. Postup správních orgánů by byl zhojen (legitimizován) až po zahájení řízení a přehlasováním vlastníků by mohly být nabídnuty nelukrativní pozemky.
3. Žalobce namítá porušení článku 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15.12.2009, č.j. 6 A 185/2002-86, a dodává, že posouzení, zda bylo skutečně dosaženo cílů a účelů pozemkových úprav, nespadá do sféry jednotlivých účastníků, ale celé společnosti, což se projevuje i existencí veřejného zájmu. Žalobce v průběhu celého řízení odmítal, aby dostal náhradou pozemek v lokalitě, kde on ani jeho předkové (právní předchůdci) žádný pozemek nevlastnili. Požadoval, aby zůstal vlastníkem pozemků, u nichž byl vlastníkem i před pozemkovou úpravou, případně aby za náhradu obdržel pozemky, které se nachází v bezprostřední blízkosti původních pozemků.

Z napadeného ani prvostupňového rozhodnutí není zřejmé, proč žalobci nebylo možné vyhovět, eventuálně mu poskytnout náhradu za pozemky v lokalitě, kde se bezprostředně nachází původní pozemky zapsané na listu vlastnictví (dále jen „LV“) X, XA, XB, XC a XD. Tímto postupem správní orgány porušily § 10 odst. 1 zákona č. 139/2002 Sb.

4. Žalobce dále namítá, že správní orgány porušily § 11 odst. 3 zákona č. 139/2009 Sb., neboť neproběhlo závěrečné jednání, kde měly být zhodnoceny výsledky pozemkových úprav a účastníci měli být seznámeni s návrhem, o němž následně prvostupňový orgán rozhodoval.
5. Z výše uvedených důvodů, rozvedených v replice k vyjádření žalovaného, žalobce navrhuje, aby zdejší soud napadené i prvostupňové rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Na svém procesním stanovisku žalobce setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem, včetně jednání, které ve věci proběhlo.

II. Shrnutí procesního stanoviska žalovaného

6. Žalovaný nesouhlasí se žalobou, napadené rozhodnutí považuje za správné a odůvodněné. Věcně setrává na závěrech obsažených v napadeném rozhodnutí. Žalovaný uvedl, že žádost, jíž bylo zahájeno řízení, byla podána z důvodů vyřešení protierozní a protipovodňové ochrany obce včetně neškodného odvedení povrchových vod, zpřístupnění pozemků a realizace opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí. Veřejný zájem byl podle žalovaného jednoznačně dán. Žalovaný dodává, že jde o specifické řízení, jehož cílem je komplexní řešení rozsáhlého území.
7. Žalovaný navrhuje, aby žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta, a na tomto procesním postoji rovněž setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem, včetně jednání, které ve věci proběhlo.

III. Vyjádření osoby zúčastněné na řízení

8. Osoba zúčastněná na řízení uvedla, že na základě návrhu komplexních pozemkových úprav by mělo dojít k dořešení sporných vlastnických nároků k pozemkům, k zabezpečení přístupnosti pozemků prostřednictvím příjezdových komunikací (včetně komunikací ve vlastnictví obce Kašava) a k zajištění podmínek pro zlepšení životního prostředí (vytvořením prvků pro zadržování vody v krajině, ochranu původního fondu). Zrušení či změna napadeného rozhodnutí tak může negativně ovlivnit udržitelný rozvoj obce a krajiny a ochranu životního prostředí.

IV. Posouzení věci

9. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
10. Zdejší soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodnutí žalovaného (§ 75 odst. 1 s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná.
11. Předmětem sporu je návrh na realizaci pozemkových úprav, do kterých byl zahrnut i vlastnický podíl žalobce ve výši ideální $\frac{1}{4}$ na pozemcích zapsaných na LV X, LV XA, LV XB, k.ú. X. V průběhu řízení o komplexních pozemkových úpravách se stal žalobce

vlastníkem podílu ve výši ideální $\frac{1}{4}$ na pozemcích zapsaných na LV XC a LV XD, k.ú. X, a pozemek zapsaný na LV XA byl reálně rozdělen (žalobci byl v tomto řízení přidělen pozemek zapsaný na LV XE, k.ú. X, namísto $\frac{1}{4}$ vlastnického podílu k pozemku zapsaného na LV XA).

12. Zdejší soud při posouzení žalobní argumentace vycházel z charakteru řízení o komplexních pozemkových úpravách a ze specifík upravených zákonem č. 139/2002 Sb., které blíže rozvádí níže citovaná judikatura.
13. Podle § 2 zákona č. 139/2002 Sb. se pozemkovými úpravami ve veřejném zájmu prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelují se nebo dělí a zabezpečuje se jimi přístupnost a využití pozemků a vyrovnání jejich hranic tak, aby se vytvořily podmínky pro racionální hospodaření vlastníků půdy. V těchto souvislostech původní pozemky zanikají a zároveň se vytvářejí pozemky nové, k nimž se uspořádávají vlastnická práva a s nimi související věcná břemena v rozsahu rozhodnutí podle § 11 odst. 8. Současně se jimi zajišťují podmínky pro zlepšení kvality života ve venkovských oblastech včetně napomáhání diverzifikace hospodářské činnosti a zlepšování konkurenceschopnosti zemědělství, zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, lesní hospodářství a vodní hospodářství zejména v oblasti snižování nepříznivých účinků povodní a sucha, řešení odtokových poměrů v krajině a zvýšení ekologické stability krajiny. Výsledky pozemkových úprav slouží pro obnovu katastrálního operátu a jako neopomenutelný podklad pro územní plánování.
14. Podle § 4 odst. 1 zákona č. 139/2002 Sb. se pozemkové úpravy provádějí zpravidla formou komplexních pozemkových úprav. Pokud je nutné vyřešit pouze některé hospodářské potřeby (například urychlené scelení pozemků, zpřístupnění pozemků) nebo ekologické potřeby v krajině (například lokální protierozní nebo protipovodňové opatření) nebo když se pozemkové úpravy mají týkat jen části katastrálního území, provádějí se formou jednoduchých pozemkových úprav. V případě jednoduchých pozemkových úprav lze upustit od zpracování plánu společných zařízení.
15. Podle § 10 odst. 1 věty první zákona č. 139/2002 Sb. navrhne pozemkový úřad vlastníkům pozemků nové pozemky tak, aby odpovídaly jejich původním pozemkům přiměřeně cenou, výměrou, vzdáleností a podle možností i druhem pozemku. Podle § 10 odst. 3 a 4 tohoto zákona platí, že nově navrhované pozemky jsou v přiměřené výměře, pokud rozdíl výměry původních a navrhovaných pozemků nepřesahuje 10 % výměry původních pozemků, a že nově navrhované pozemky jsou v přiměřené vzdálenosti, pokud rozdíl ve vzdálenosti původních a navrhovaných pozemků není vyšší nebo nižší než 20 %. Vzdálenost se měří od bodu dohodnutého na úvodním jednání.
16. Podle § 11 odst. 4 zákona č. 139/2002 Sb. rozhodne pozemkový úřad o schválení návrhu pozemkových úprav tehdy, pokud s ním souhlasí vlastníci alespoň 60 % výměry pozemků, které jsou řešeny ve smyslu ustanovení § 2 v pozemkových úpravách. Váha hlasu podílového spoluvlastníka odpovídá jeho podílu na celkové výměře řešených pozemků.
17. Není přitom sporu o tom, že v nyní posuzované věci s pozemkovými úpravami souhlasili vlastníci 99,21 % výměry řešených pozemků.
18. Pozemkové úpravy jsou judikaturou Nejvyššího správního soudu chápány jako hromadná dobrovolná směna pozemků; přitom pro ty vlastníky, kteří se směnou nesouhlasí, musí být

zachována stejná garance ochrany jejich práv jako v případě vyvlastnění, a to v intencích článku 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, podle něhož lze vlastnické právo omezit či vyvlastnit jen na základě zákona, ve veřejném zájmu a za náhradu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15.6.2016, č.j. 6 As 28/2016-54, či nálezy Ústavního soudu ze dne 27.5.1998 sp. zn. Pl. ÚS 34/97); v tomto směru lze obecně se žalobní argumentací souhlasit.

19. Jak plyne kupř. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15.6.2016, č.j. 6 As 28/2016-54, „*Ustanovení § 2 zákona o pozemkových úpravách hovoří o pozemkových úpravách jako o procesu, jímž se uspořádávají vlastnická práva k pozemkům a s nimi související věcná břemena, pozemky se jimi prostorově a funkčně upravují, scelují nebo dělí a zabezpečuje se jimi přístupnost pozemku a vyrovnaní jejich hranic. Současně se jimi vytvářejí podmínky k racionálnímu hospodaření, k ochraně a zúrodnění půdního fondu, zvelebení krajiny a zvýšení její ekologické stability. Z vlastního vymezení cíle a účelu pozemkových úprav plyne celková náročnost tohoto procesu, projevující se např. v tom, že se neaplikují lhůty podle správního řádu, jeho náklady platí stát atd. Posouzení, zda bylo skutečně dosaženo cílů a účelu pozemkových úprav, přitom nespádá jen do sféry jednotlivých účastníků, nýbrž celé společnosti, což se projevuje i existencí veřejného zájmu na provádění pozemkových úprav...*“; v procesu komplexních pozemkových úprav tedy nehrají roli jen soukromé zájmy vlastníků, nýbrž i zájem veřejný, což se nutně odráží i v možné míře nespokojenosti „přehlasovaných“ vlastníků pozemků, kteří s navrhovanou úpravou nesouhlasí.
20. Předně žalobci nelze dát za pravdu, že správní orgány dostatečným způsobem nevymezily veřejný zájem na nyní posuzovaných komplexních pozemkových úpravách. K existenci veřejného zájmu a jeho naplnění lze odkázat na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudky ze dne 16.6.2010, č.j. 9 As 31/2010-117, ze dne 26.7.2017, č.j. 3 As 90/2017-61, či ze dne 21.4.2016, č.j. 1 As 169/2015-42). Kupř. v rozsudku ze dne 21.4.2016, č.j. 1 As 169/2015-42, Nejvyšší správní soud konstatoval: „*Naplnění požadavků § 2 zákona o pozemkových úpravách je v procesu pozemkových úprav zajištěno podmínkou souhlasu vlastníků alespoň 75 % výměry dotčených pozemků (ve vztahu k posuzované věci jde o 60 %, pozn. zdejšího soudu) a dále požadavkem opatření a zohlednění stanovisek příslušných dotčených orgánů. Pokud v daném případě s předloženým návrhem souhlasili vlastníci 76,94% z celkové výměry 706 ha řešených pozemků k okamžiku rozhodnutí o pozemkové úpravě, což stěžovatel nezpochybňuje, a současně stěžovatel nenamítá, že by nebyla respektována stanoviska dotčených orgánů, nelze stěžovatelu námitku porušení § 2 zákona o pozemkových úpravách hodnotit jinak, než jako nedůvodnou...*Požadavek souhlasu vlastníků kvalifikované většiny výměry řešených pozemků je toliko jedním z prostředků k zajištění naplnění vymezených veřejných zájmů na prováděných pozemkových úpravách. Dalšími takovými prostředky jsou: projednání návrhu se všemi vlastníky řešených pozemků, účast dotčených orgánů státní správy, součinnost s orgány územního plánování a v neposlední řadě účast zastupitelstva předmětné obce na procesu a rozhodování ve věci pozemkových úprav...“ (obdobně bod 23 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8.8.2023, č.j. 2 As 242/2022-23). Tento závěr plyne i z nálezu Ústavního soudu ze dne 27.5.1998, sp. zn. Pl. ÚS 34/97, na který odkazuje i sám žalobce. Přestože se závěry Ústavního soudu týkaly přechozí a dnes již neúčinné právní úpravy (konkrétně k zákonu č. 284/1991 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úradech), tak jsou použitelné i v nyní posuzované věci. Podle Ústavního soudu „*je nepochybně evidentní, že pozemkové úpravy jsou determinovány souborem veřejných zájmů, z nichž je dominujícím zájem na dalším rozvoji*

zemědělské výroby při respektování odůvodněných ekologických požadavků. K tomu lze využít také judikaturu bývalého Nejvyššího správního soudu Československé republiky. Např. v nálezu Boh. adm. č. 14224 je formulováno stanovisko, že veřejný zájem je dán, podniká-li se dílo za tím účelem, aby bylo vyhověno životním potřebám nějakého širšího celku, státního, územního, sociálního apod. V dalších nálezech bylo konstatováno, že zájem veřejný nemusí být zájmem absolutním, neboť takový veřejný zájem buď vůbec není, nebo se vyskytuje jen zcela výjimečně. Pokud by vyvlastnění mělo být podmíněno absolutní nutností, byl by tím tento institut prakticky znehodnocen a soukromý zájem vlastníků by byl neúměrně povýšen nad zájem veřejný. Míněna byla pouze nutnost relativní (Boh. adm. č. 5766 a č. 14396) ... pozemkové úpravy ve své většině nepředstavují vyvlastnění vlastnického práva v pravém slova smyslu. Protože v podstatě jsou hromadnou dobrovolnou směnou vlastnických práv dotčených vlastníků. Nicméně, pro tu skupinu vlastníků, která s prováděnými pozemkovými úpravami nesouhlasí, jsou ústavní pravidla platná pro vyvlastnění (nucené omezení vlastnického práva) krajním kritériem ochrany jejich vlastnictví... Náhrada může spočívat v nároku na pozemek (je logické, že pouze tehdy, bude-li potřebná výměra pozemků v obvodu pozemkových úprav k dispozici). Samotné stanovení podmínek pro poskytnutí náhrady na existenci vhodných pozemků není samo o sobě protiústavní - v rozporu se čl. 11 odst. 4 Listiny. Pouze tehdy, pokud by v konkrétním případě náhrada nemohla být poskytnuta, přičemž v této době nelze odhadnout, zda takový případ vůbec nastane, bylo by možné připustit, aby se účastník domáhal individuálním způsobem ochrany pro porušení jeho základního práva.“

21. Z prvostupňového rozhodnutí plyne, že podnětem k zahájení řízení byla žádost obce Kašava ze dne 18.4.2014 na zpracování pozemkových úprav z důvodu protierozní a protipovodňové ochrany obce včetně neškodného odvedení povrchových vod, zpřístupnění pozemků a realizace opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí. Žádost obce byla nadto dne 30.6.2014 doplněna o žádosti vlastníků pozemků nadpoloviční výměry zemědělské půdy v k.ú. X, která činila 50,74 %. Žalovaný pak ke shodné odvolací námitce žalobce konstatoval, že veřejný zájem je zájmem kvantitativně vyjádřené skupiny vlastníků v kvalitativně novém prostorovém a funkčním uspořádání vlastnických vztahů k pozemkům metodou zakotvenou zákonem. Řízení o pozemkových úpravách je vždy vedeno ve veřejném zájmu. Následně žalovaný vyloučil, že se musí jednat o zájem odpovídající představám všech jednotlivých dotčených vlastníků, a zdůraznil, že v projednávaném případě s navrhovaným řešením souhlasila výrazná většina vlastníků pozemků.
22. Pokud tedy žalobce zdejšímu soudu nepředkládá relevantní argumenty zpochybňující zákonnost procesu přípravy a schvalování návrhu komplexních pozemkových úprav, pak pouhé konstatování, že navrhované pozemkové úpravy nejsou v souladu s veřejným zájmem, nemůže existenci veřejného zájmu komplexních pozemkových úprav zpochybnit. S návrhem pozemkových úprav souhlasila požadovaná většina vlastníků, dotčené orgány a zastupitelstvo osoby zúčastněné na řízení (prvostupňový orgán tyto souhlasy shrnuje na straně 8 prvostupňového rozhodnutí). Tyto subjekty svým souhlasem potvrdily, že navrhované pozemkové úpravy jsou v dané lokalitě potřebné k naplnění zákonem vymezeného veřejného zájmu, tedy k naplnění cílů pozemkových úprav (k tomu např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 8.8.2023, č.j. 2 As 242/2022-23, a ze dne 26.5.2023, č.j. 3 As 308/2022-73). Ani argument, že souhlas příslušného procenta vlastníků pozemků je dodatečný, a že úpravy jsou „de facto legalizovány“ až na konci procesu schvalování návrhu, nevyvrací platnost shora shrnutých závěrů týkajících se veřejného

zájmu. Konkrétní zásah do práv vlastníků dotčených pozemkovými úpravami nastává až rozhodnutím o výměně nebo přechodu vlastnických práv, případně o zřízení či zrušení věcného břemene k dotčeným pozemkům ve smyslu § 11 odst. 8 zákona č. 139/2002 Sb.; podkladem pro takové rozhodnutí je právě rozhodnutí o schválení návrhu komplexních pozemkových úprav vydané podle § 11 odst. 4 zákona č. 139/2002 Sb. Stejně tak neobstojí ani úvaha žalobce o zbývajících 40 % vlastníků, kterým jsou podle žalobce nabídnuty „nelukrativní pozemky“. Zdejší soud zdůrazňuje, že pozemky všech vlastníků dotčených pozemkovými úpravami musí v souladu se zásadou proporcionality odpovídat požadavkům dle § 10 odst. 1 zákona č. 139/2002 Sb., přičemž žalobce svůj obecný argument ohledně „nelukrativnosti“ pozemků nijak blíže nezduvodňuje. Zdejší soud nemůže se žalobcem souhlasit ani v tom, že výsledné uspořádání pozemkové úpravy je „trestem za jeho mlčení“, jak žalobce zdůraznil při jednání. Zvolené uspořádání odpovídá zákonným požadavkům a kritériím,

a pokud žalobce v průběhu řízení svůj nesouhlas blíže věcně nezduvodnil, nemohl správní orgán (a ani zdejší soud) za něj argumenty svědčící v neprospěch zvoleného řešení jakkoli domýšlet a ty pak vypořádávat.

23. Namítá-li žalobce, že obdržel pozemek v lokalitě, kde on ani jeho předkové (právní předchůdci) pozemky nevlastnili a nebylo mu náležitě vysvětleno, proč došlo k takové náhradě a proč nebylo vyhověno jeho námitkám, pak ani tu zdejší soud nemůže žalobci přisvědčit.
24. Zdejší soud nerozporuje tvrzení žalobce, že komplexní pozemkové úpravy představují citelný zásah do vlastnického práva, kdy i bez souhlasu vlastníků lze za podmínek stanovených v § 10 zákona č. 139/2002 Sb. ve spojení s čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv změnit vlastnictví, hranice či výměru jednotlivých pozemků, které byly po desítky (mnohdy stovky) let „rodinným dědictvím“.
25. Zároveň však ze zákona č. 139/2002 Sb. vyplývá, že vlastník pozemků, jež jsou součástí pozemkových úprav, nemá nárok na zachování vlastnického práva k nim, neboť takový postup by odporoval samotnému smyslu tohoto zákona; ten těmto vlastníkům poskytuje záruky jejich vlastnických práv, které představuje existence nároku na náhradu v podobě nabídnutých přiměřených nových pozemků ve smyslu § 10 tohoto zákona (obdobně rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6.12.2011, č.j. 1 As 96/2011-143, č. 2578/2012 Sb. NSS, či ze dne 15.12.2009, č.j. 6 A 185/2002-86, na něž žalobce také odkazuje v podané žalobě). Kritérii zohledňujícími vztah mezi původními a nově navrhovanými pozemky jsou cena, výměra, vzdálenost a dle možností i přiměřený druh pozemku.
26. K samotnému nesouhlasu vlastníka pozemku dotčeného komplexními pozemkovými úpravami z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15.6.2016, č.j. 6 As 28/2016-54, plyne, že „...vlastník nemovitostí vstupujících do pozemkové úpravy musí akceptovat nově nastolený stav, bylo-li ho dosaženo správným procesním postupem a byly-li současně dodrženy zákonem stanovené podmínky, omezení a regulativy. Nesouhlas účastníka řízení s věcným uspořádáním nemovitostí ve schváleném návrhu pozemkové úpravy nemůže vést k závěru o nezákonnosti rozhodnutí o jejího schválení (§ 11 odst. 4 zákona), neopírá-li se o tvrzení o porušení shora uvedených zákonných požadavků (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2009, č. j. 7 As 26/2007 – 278, shodně rozsudky téhož soudu ze dne 28. 8. 2009, č. j. 4 As 28/2007

– 137, ze dne 16. 6. 2010, č. j. 9 As 31/2010 – 117, nebo ze dne 12. 1. 2011, č. j. 1 As 99/2010 – 79).“.

27. Tomuto požadavku správní orgány v nyní projednávané věci dostály. Zpochybňuje-li žalobce náhradu za pozemek v lokalitě, kde on ani jeho předkové (právní předchůdci) žádný pozemek nevlastnili, pak k této námitce uplatněné již v odvolání se žalovaný vyjádřil na straně 9 napadeného rozhodnutí. Uvedl, že v rámci odvolacího řízení je oprávněn pouze přezkoumat, zda obsah schváleného návrhu komplexních pozemkových úprav je v souladu se zákonem a zda byl přijat zákonem předvídaným způsobem, ale není oprávněn přezkoumávat vlastní uspořádání návrhu, konkrétně rozmístění navrhovaných pozemků na daném území, neboť by zasáhl do vůle vlastníků jiných nemovitostí; odkázal přitom na závěry rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 4.2.2021, č.j. 30 A 74/2019-97. Žalovaný se zabýval také tím, zda v případě náhrady pozemků žalobce nedošlo k překročení přiměřenosti ve smyslu § 10 zákona č. 139/2002 Sb., a dospěl k závěru, že náhrada za pozemky žalobce je co do výměry, hodnoty a vzdálenosti přiměřená a nedošlo tudíž k porušení kritérií ve smyslu § 10 zákona č. 139/2002 Sb. (v podrobnostech k tomu zdejší soud odkazuje na třetí odstavec na straně 6 napadeného rozhodnutí).
28. Vypořádání uvedené námítky žalobce ze strany žalovaného je správné, souladné se zákonem a shora citovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu, a zdejší soud se s ním ztotožňuje. Ani v rámci soudního přezkumu napadeného rozhodnutí zdejšímu soudu nepřísluší vhodnost navrhované úpravy posuzovat z toho hlediska, že v dané lokalitě nikdy žalobce ani jeho právní předchůdci pozemky nevlastnili (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28.8.2009, č.j. 4 As 28/2007-137, či ze dne 12.1.2011, č.j. 1 As 99/2010-79). Podstatné je naplnění kritérií přiměřenosti vymezených zákonem č. 139/2002 Sb. Ve světle shora uvedených závěrů Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu a s přihlédnutím k cíli a účelu řízení obsaženém zejména v § 2 zákona č. 139/2002 Sb. nelze přihlížet k jiným než shora uvedeným hlediskům.
29. Pokud jde o námitku týkající se zrušení závěrečného jednání ve smyslu § 11 odst. 3 zákona č. 139/2002 Sb., není sporu o tom, že závěrečné ústní jednání v nyní posuzované věci neproběhlo. Zdejší soud se tak zabýval tím, zda šlo skutečně o procesní pochybení, a pokud ano, zda toto pochybení mohlo atakovat zákonnost procesu schválení návrhu komplexních pozemkových úprav.
30. Podle § 11 odst. 1 zákona č. 139/2002 Sb. oznámí pozemkový úřad na své úřední desce a zároveň na úředních deskách dotčených obcí [§ 5 odst. 1 písm. c)], kde je možno po dobu 30 dnů nahlédnout do zpracovaného návrhu; návrh musí být vystaven též v dotčené obci. O vystavení návrhu pozemkový úřad vyrozumí známé účastníky a současně jim sdělí, že v této době mají poslední možnost uplatnit k návrhu své námitky a připomínky u pozemkového úřadu. K později podaným námitkám a připomínkám se nepřihlíží.
31. Podle § 11 odst. 2 zákona č. 139/2002 Sb. pokud jsou na základě námitek a připomínek podle odstavce 1 provedeny úpravy návrhu, je pozemkový úřad povinen vyžádat si nové vyjádření od dotčených účastníků. Mají-li uplatněné námitky a připomínky vliv na změnu plánu společných zařízení, postupuje se podle § 9 odst. 10 a 11. Závěrečné jednání podle odstavce 3 se uskuteční až po schválení plánu společných zařízení zastupitelstvem obce.

32. Podle § 11 odst. 3 zákona č. 139/2002 Sb. po uplynutí doby podle odstavce 1 pozemkový úřad svolá závěrečné jednání, na kterém zhodnotí výsledky pozemkových úprav a účastníky seznámí s návrhem, o kterém bude rozhodnuto.
33. Závěrečné jednání je tedy nařízeno až po vystavení návrhu a zahrnutí konkrétních námitek a připomínek k návrhu, nikoli dříve než po schválení plánu společných zařízení zastupitelstvem obce (§ 11 odst. 1 a 2 zákona č. 139/2002 Sb.). Jeho účelem je zhodnocení výsledků pozemkových úprav a seznámení účastníků s návrhem, o němž bude rozhodnuto. Závěrečné jednání tak plní pouze informační funkci (poslední možností k uplatnění námitek a připomínek je vystavení návrhu ve smyslu § 11 odst. 1 zákona č. 139/2002 Sb.).
34. Zdejší soud doplňuje, že fyzická účast vlastníků pozemků dotčených pozemkovými úpravami je vhodná jak z hlediska účelnosti, tak hospodárnosti řízení; odpadá tak povinnost sdělovat konkrétní informace jednotlivým osobám individuální formou. Jinými slovy u ústního jednání se předpokládá, že správní orgán sdělí na jednom setkání všem osobám, jež se setkání chtějí účastnit, ty informace, které by v opačném případě musel mj. všem vlastníkům pozemků dotčených komplexními pozemkovými úpravami individuálně zasílat.
35. Proto přistoupil-li prvostupňový orgán na základě usnesení vlády ze dne 20.11.2020 č. 1195 o prodloužení nouzového stavu v souvislosti s epidemií viru SARS CoV-2 k alternativě ve formě korespondenčního jednání, pak se o pochybení nejedná, pokud i tímto postupem prvostupňový orgán dostal smyslu závěrečného jednání dle § 11 odst. 3 zákona č. 139/2002 Sb.
36. Jak přitom plyne ze správního spisu, avizované závěrečné jednání, jež bylo nařízeno na 24.11.2020 v 16:00 hod. v Orlovně v Kašavě, bylo zrušeno, a zároveň byl žalobce informován o tom, že s ohledem na aktuální epidemiologickou situaci proběhne jednání korespondenční formou (č.j. 2RP14027/2014-525201/04/02). Prvostupňový orgán doručil dotčeným vlastníkům výsledky komplexních závěrečných úprav, k tomu jim ve lhůtě sedmi dnů od doručení této písemnosti umožnil požádat o doplňující nebo vysvětlující informace vztahující se ke komplexním pozemkovým úpravám. Žalobci tato písemnost byla doručena dne 10.12.2020. Zdejší soud dodává, že vyjma obecného tvrzení o nezákonnosti tohoto postupu žalobce nekonkretizoval, jak byl zkrácen na svých veřejných subjektivních právech právě touto formou korespondenčního jednání, neboť byl informován o stavu řízení a mohl na něj reagovat, vyžádat si doplňující informace, případně nahlédnout do správního spisu. Proto ani tato námitka není důvodná.
37. Zdejší soud tak uzavírá, že napadené i prvostupňové rozhodnutí jsou dostatečně odůvodněná a žalobci bylo srozumitelným způsobem sděleno, proč k výměně jeho pozemků dochází a jaká hlediska při přezkumu zákonnosti předmětných komplexních pozemkových úprav ve vztahu k náhradě za původní pozemky žalobce správní orgány v souladu se zákonem posuzují. Zdejší soud proto neshledal žalobu důvodnou a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

V. Náklady řízení

38. O nákladech řízení zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto mu nenáleží právo na náhradu nákladů řízení; to by náleželo procesně úspěšnému účastníkovi, kterým byl žalovaný. Zdejší soud však nezjistil, že by žalovanému vznikly

náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

39. Ve vztahu k osobě zúčastněné na řízení pak zdejší soud rozhodl tak, že nemá právo na náhradu nákladů řízení o žalobě. Osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu pouze těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil; případně jí soud může z důvodů zvláštního zřetele hodných na návrh přiznat i náhradu dalších nákladů řízení (§ 60 odst. 5 s.ř.s.). V daném případě však žádná z těchto zákonem předvídaných situací nenastala. Takovou situací není při jednání soudu zmiňovaná administrativní zátěž obce spojená s nesouhlasem některého z vlastníků a komplikace spojené s podáním žaloby proti pozemkovým úpravám.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 30. listopadu 2023

David Raus v.r.
předseda senátu